

Kubina
St. J. K.

-U

Soudruh Alexander DUBČEK

Vážený ústřední výbor, sou ruzi přizvaní delegáti mimořádného XIV sjezdu! Všichni společně jak jsme zde přítomní na tomto významném jednání, ale nejen my, ale i všichni komunisté, celá strana, stojíme před nesmírně závažnými úkoly. Po lednu se obnovovala důvěra našeho lidu v KSČ. Náš lid pochopí, že naše komunistická strana je takovou politickou silou, že dokáže zvládnout i nejsložitější podmínky, že se v ní zkoncentrovalo tolik čestnosti, odhodlanosti a moudrosti, že není v naší společnosti jiné politické síly, která by uměla, která by dokázala načrtnout i realizovat stanovisko i v nejsložitějších situacích a východisko i z dnešního složitého stavu. Současná naše situace je nejen složitá, možno říci tragická, ale tento pocit důvěry v naši komunistickou stranu u našeho lidu nejen trvá, ale zesiluje se. Češi i Slovinci i ostatní národnosti nám nejen důvěřují, ale i čekají co v dalším období pro východisko v této složitě situaci uděláme, a v tom je velká zodpovědnost nás, členů ÚV KSČ. Všichni se shodujeme v tom, že situace je těžká, a bylo by velkou chybou ji nějak přikrašlovat. Lidé by nás nepochopili, to bychom zlehčovali situaci. Jednání sjezdu komunistické strany Slovenska i reakce na naše projevy po příchodu z Moskvy jasně nasvědčuje, že náš lid si je vědom, jaké těžké nesmírně složitě podmínky mána vytvořeny, ale současně ukazují, že naše strana nejen že je schopna, ale je i povinna ukázat cestu dále vpřed, otevřít prostor pro další činnost nejen strany, ale i našeho lidu k další socialistické výstavbě.

Co máme my, jako rozhodující politická síla v této společnosti dále dělat? Máme soutěžit v tom, kdo umí tragičtěji vykreslit tuto skutečnost, máme soutěžit v tom, kdo z nás na základě neúplných fakt bude posuzovat příčinnost tohoto stavu, proč vznikl atd? Máme soutěžit v tom, abychom slovy zdůrazňovali svou národní hrdost a socialistické vlastenectví, které bylo tak uraženo - a bylo - a nebo máme jako reální politici hodnotící tvrdou skutečnost hledat z ní východisko? Jsem osobně přesvědčen, že naprostá většina komunistů i ostatních občasnů naší vlasti je ochotna a schopna, vycházejíc z této nepříznivé skutečnosti hledat reálné východisko tak, abychom našli reálnou perspektivu řešení. Proto se též přikláním k druhému vystoupení soudruha Svobody, se kterým se ztotožňuji a za ním též stojím. Musíme soudruzi, upřít naší pozornost především dopředu. Jestliže z této pozice nebudeme přistupovat k další naší práci, nehneme se z místa.

Položme si otázku: máme reálnou možnost vyvést naše národy z této těžké situace? Jsem přesvědčen, že máme. Máme proto vytvořeny i určité politické předpoklady, protože nám náš lid důvěřuje, protože se neodabilo spojení strany s masami našeho lidu, protože při celé živelnosti posledních dní strana nejen neztratila spojení s lidem, ale upevnila si ho. Kdybychom nepřišli v nejbližších dnech a to všichni společně nechtě pracujeme kdekoliv, s návrhem reálných východisek, která předkládá předsednictvo ÚV na tomto jednání, nestane letargie a budou se zesilovat anarchické prvky v našem společenském i hospodářském životě, a to předsednictvo ÚV i ústřední výbor naší strany nemůže připustit.

Seznámili jste se se závěry našeho jednání v Moskvě. Myslím si, že všichni pochopíte, že jedině výsledky tohoto jednání mohou realitě nechat jsou jakékoliv, dávají nám možnost provádět reálnou politiku na konsolidaci a to je rozhodující, určující pro naši další práci. Je vůlí všech československých komunistů, aby přesto, že touto věcí jsme velmi dotknuti, převládli u nás i u nich, u všech rozum, rozvažte, abychom my, komunisté, ukázali československému lidu východiska z této situace.

Dosáhli jsme toho, jak o tom hovořil soudruh Svoboda, že se představitelé československých i stranických i státních orgánů vrátili do vlasti a zaujali místa na těchto pracovištích, do kterých byli určeni. Dosáhli jsme toho, že začali pracovat československé orgány, stranické vláda národní shromáždění, předsednictvo ÚV, inženýrněji se zapojují do činnosti krajské i okresní výbory strany a i v těchto dnech vypadá určité oživení ve směru tom, že stranický aktiv i naši občané i po moskevských jednáních i vystoupeních posledních několika představitelů naší strany i státu, vidí reálné východisko ve složité situaci.

Dosáhli jsme toho, že se už naznačily podmínky a východiska, za jakých je možné dosáhnout znovu suverenity našeho státu, našeho lidu, naší strany.

V tomto prostoru my komunisté musíme hledat a najít pozitivní řešení. To je nutné a žádoucí, to je potřebné strany otevřené říci a okolo toho začít aktivní práci celé strany.

Postavme si všechny otázky, kdo pomáhá dosaženou suverenitu československého státu upevňovat a řešit? Pomáhají ti, kteří chtějí věci hnát do extrémů? kteří navenek hrůžnými healy, přechodné sympatickými oddalují, a nebo i znemožňují řešení našich problémů, naši suverenity a to právě proto, že odcházejí od hodnocení, i v této době, reálné situace a z toho hlediska nemohou se stanovit reálné taktické postupy strany v dosažení konkrétních výsledků. Pomáhají mu ti, kteří zase z dogmatických pozic by se chtěli vrátit k předlednovým poměrům, kteří si neuvědomují, že prvotním předpokladem síly této strany je její spojení s lidem a že jen spojení s tímto lidem, jen za předpokladu důvěry lidu Československa v komunistickou stranu, může naše strana splnit tuto těžkou historickou těžkou povinnost?

My nemůžeme jít na žádné extrémy. Lid by nás nepochopil, i když by to ze začátku bylo možné pro ně nepřehledné. Pamätujeme na to, že jsou zde miliony dělnických rodin, že jsou tu miliony dětí, které chtějí a čekají, že strana učiní rozhodující konsolidační opatření. Nepřistupujme s nedůvěrou k tomuto úkolu, neupadejme do pesimismu i nyní po moskevských jednáních. To by práci strany nepomohlo.

Nemyslí si, a nemyslíme si všichni společně, že to bude lehké. Musíme si zřochovat svoji hrdoost, svoji čest, ale současně energicky vytvářet podmínky pro normalizaci doma i ve vztahu k ostatním národům socialistického společenství. Taková je realita dnes a taková stejně bude ve vztahu Československa i k dalším zemím socialistického společenství v dalším období. Reálná politika musí být taková, že čím více a důsledněji budou pracovat československé stranické a státní orgány, tím dříve my vlastními

* * *

Dosáhli jsme se ve svých úvahách setkání v Moskvě, Společně si
do všeho podrobně, že jedná o výhledy budoucího jednání našich republik
soudí, že je třeba postupovat s velkou opatrností, aby výsledky
byly pro nás prospěšné, ať už v oblasti politické, ekonomické
nebo kulturní, a to je přirozené, ustájené pro naši další práci.
Jsem velmi optimistický, přivítám a přeji, aby všichni, se kterými
se setkám, byli optimisti, ukázali československému lidu výhled
v této situaci.

Dosáhli jsme toho, jak o tom hovořili soudruh Šebesta, že se
představitelé československých i stranických i státních orgánů vrátili
do vlasti a začali mluvit na těchto pracovištích, do kterých byli
určeni. Dosáhli jsme toho, že začali pracovat československé
orgány, stranické i státní, ať už v rámci republiky, v rámci
krajů, ať už v rámci územní organizace, v rámci výborů strany
a i v těchto ústředních výborech. Uvědomujeme si, že stranický
aparát i naši občané i po moskevských jednáních i vystoupeních
představitelů několika představitelů naší strany i státu, vidí realně
výhledy ve složité situaci.

Dosáhli jsme toho, že se už naznačily podmínky a východiska, za
kterých je možné dosáhnout znovu suverenity našeho státu, našeho lidu,
naší strany.

V tomto prostoru my komunisté musíme hledet a najít pozitivní
momenty. To je nutné a žádoucí, to je potřebné strany otevřeně
říci a ukázat toho začít aktivní práci celé strany.

Postavme si všechny otázky, kdo přináší dosaženou suverenitu
československého státu upevňovat a řešit? Pomáhají ti, kteří chtějí
vstoupit do extrémů? kteří navěnek hrůzami hesly, přechodné
sympatickými oddávají, a nebo i znemožňují řešení našich problémů,
naši suverenity a to právě proto, že odcházejí od hodnocení, i v této
době, realně situaci a z toho hlediska nemohou se stanovit reálné
taktické postupy strany v dosažení konkrétních výsledků. Pomáhají mu
ti, kteří zase z dogmatických pozic by se chtěli vrátit k předlednové
poměrům, kteří si neuvědomují, že prvořadým předpokladem síly této
strany je její sounění s lidem a že jen spojení s tímto lidem, jen
ze předpokladu důvěry lidu československa v komunistickou stranu, má
naše strana splnit tuto těžkou historickou těžkou povinnost?

My nemůžeme jít na žádné extrémní. Lid by nás nepochopil, i když
by to ze začátku bylo možná pro ně nepřehledné. Pamätujeme na to, že
zde jsou miliony dělnických rodin, že jsou tu miliony dětí, které
chtějí a čekají, že strana učiní rozhodující konsolidační opatření.
Přístupujme s nejdůvěrou k tomuto úkolu, neupadejme do pesimismu
i nyní po moskevských jednáních. To by práci strany nepomohlo.

Nemyslí si, že nemyslíme si všichni společně, že to bude lehké.
Musíme si zřetovat svoji hrůzu, svoji čest, ale současně energicky
vstávat podmínky pro normalizaci doma i ve vztahu k ostatním náro-
dům socialistického společenství. Taková je realita dnes a taková
zřejmě bude ve vztahu československa i k dalším zemím socialistické-
ho společenství v dalším období. Reálná politika musí být taková, že
bude více a důslednější budou pracovat československé stranické a státní
orgány, tím dříve my vlastními

Seznámili jste se se závěry našeho jednání v Moskvě. Myslím si, že všichni pochopíte, že jediné výsledky tohoto jednání možno realizovat, když budeme postupovat všichni jednotně. Tyto výsledky nechť jsou jakékoliv, dávají nám možnost provádět reálnou politiku na konsolidaci a to je rozhodující, určující pro naši další práci. Je vůlí všech československých komunistů, aby přesto, že touto věcí jsme velmi dotknuti, převládli u nás i u nich, u všech rozum, rozvažte, abychom my, komunisté, ukázali československému lidu východiska z této situace.

Dosáhli jsme toho, jak o tom hovořil soudruh Svoboda, že se představitelé československých i stranických i státních orgánů vrátili do vlasti a zaujali místa na těchto pracovištích, do kterých byli určeni. Dosáhli jsme toho, že začali pracovat československé orgány, stranické vláda národní shromáždění, předsednictvo ÚV, inženýrněji se zapojují do činnosti krajské i okresní výbory strany a i v těchto dnech vypadá určité oživení ve směru tom, že stranický aktiv i naší občané i po moskevských jednáních i vystoupeních posledních několika představitelů naší strany i státu, vidí reálné východisko ve složité situaci.

Dosáhli jsme toho, že se už naznačily podmínky a východiska, za jakých je možné dosáhnout znovu suverenity našeho státu, našeho lidu, naší strany.

V tomto prostoru my komunisté musíme hledat a najít pozitivní řešení. To je nutné a žádoucí, to je potřebné strany otevřeně říci a okolo toho začít aktivní práci celé strany.

Postavme si všechny otázky, kdo pomáhá dosaženou suverenitě československého státu upevňovat a řešit? Pomáhají ti, kteří chtějí věci hnát do extrémů? kteří navenek hrdinskými hesly, přechodně sympatickými oddalují, a nebo i znemožňují řešení našich problémů, naší suverenity a to právě proto, že odcházejí od hodnocení, i v této době, reálné situace a z toho hlediska nemohou se stanovit reálné taktické postupy strany v dosažení konkrétních výsledků. Pomáhají mu ti, kteří zase z dogmatických pozic by se chtěli vrátit k předlednovým poměrům, kteří si neuvědomují, že prvořadým předpokladem síly této strany je její srojení s lidem a že jen spojení s tímto lidem, jen za předpokladu důvěry lidu Československa v komunistickou stranu, může naše strana splnit tuto těžkou historickou těžkou povinnost?

My nemůžeme jít na žádné extrémy. Lid by nás nepochopil, i když by to ze začátku bylo možná pro ně nepřehledné. Pamatujeme na to, že jsou zde miliony dělnických rodin, že jsou tu miliony dětí, které chtějí a čekají, že strana učiní rozhodující konsolidační opatření. Nepřístupujme s nedůvěrou k tomuto úkolu, neupadejme do pesimismu i nyní po moskevských jednáních. To by práci strany nepomohlo.

Nemyslím si, a nemyslíme si všichni společně, že to bude lehké. Musíme si zachovat svoji hrdost, svoji čest, ale současně energicky vytvářet podmínky pro normalizaci doma i ve vztahu k ostatním národům socialistického společenství. Taková je realita dnes a taková zřejmě bude ve vztahu Československa i k dalším zemím socialistického společenství v dalším období. Reálná politika musí být taková, že čím více a důsledněji budou pracovat československé stranické a státní orgány, tím dříve my vlastními

1945
Z
K
S
C
U
Z
I
S

československými silami budeme brát aprávu našich věcí do našich rukou, tím siln jší budou naše argumenty při jednáních o odchodu vojsk pěti zemí, které jsou na území naší republiky. Co však pro takovou práci potřebujeme?

Potřebujeme zabezpečit maximálně jednotný postup, potřebujeme maximálně jednotné vysvětlování současné situace. Nesmíme připouštět nejen nejednotnou interpretaci moskevských dokumentů, ale i nejednotný postup v naší každodenní praktické činnosti. A proto i z tohoto hlediska v této části se přikláním k tomu, co to řekl přede mnou s. Černík. To dost výrazně na dnešním plénu, soudruzi, znělo v mnohých vystoupeních a proto tuto zásadu v závěru zvlášť zdůrazňuji.

Apeluji na vás, na členy ÚV, na přítomné delegáty, ale i na své nejbližší spolupracovníky v předsednictvu strany, v aparátě ústředního výboru, abychom jednotně postupovali. Nebylo by nic horšího, kdybychom to nedokázali. Tento lid, naše strana, by nám to nikdy neodpustili. Předsednictvo ÚV musí energicky vyžadovat jednotný postup. Jsem si vědom, že oproti dosavadní praxi to bude možná určitá změna. Ale, soudruzi, zvědomme si, v jaké složité situaci pracujeme. Ale žádám vás všechny, podstupme tuto změnu ve prospěch tohoto lidu, v prospěch našich dětí, které máme jistě stejně všichni rádi.

Zvlášť apeluji na komunisty, pracující na hospodářských orgánech a státních orgánech. Rozhodující je nyní, abychom všichni s velkou osobní zodpovědností přistupovali k řešení nahromaděných problémů. Stojí před námi složité nejen politické, ale i hospodářské období. Přejde podzim, přijdou

zimní měsíce, lid se nás zeptá, zda bude dost uhlí, potravin, elektřiny, plynu o všeho toho, co je nutné pro z. bezpečení života našeho pracujícího lidu.

Soudruzi ministři, komunisté, generální ředitelé, ne vás se obracím, pochopte, že vlastenectví nyní je mimo jiné i v tom, aby každý pod osobní zodpovědností energicky zjednával pořádek na svých úsecích, na pracovištích všude tam, kde pracujeme.

Soudružky a soudruzi, stojíme před vážnými úkoly i uvnitř naší strany. Jak v této situaci uplatňovat vedoucí úlohu strany? Jak realizovat to, co jsme si předsevzali v polednovém období? Jistě že podmínky jsou velmi složité, ale právě tato složitost situace, zesílená ještě posledními tragickými událostmi, staví před nás mimořádné nároky.

Právě tato složitost vyžaduje v těchto nových podmínkách jednotu strany. Můžeme jí dosáhnout v podstatě tím, že na jedné straně rozšíříme prav moc nižších stranických orgánů, ale na druhé straně musíme nyní zabezpečit, aby rozhodnutí vyšších stranických orgánů bylo disciplinovaně plněno. Bez těchto dvou základních podmínek nezvládneme složitou situaci.

Chtěl bych se dotknout ještě jedné složité myšlenky, abychom my, komunisté, neprococovali jen sami, nestrhávali věci jen na sebe, ale abychom pro program konsolidace získali všechny společenské a zájmové organizace, všechny ty, kteří chtějí spolupracovat, spolurozhodovat, kteří se chtějí spoluúčastnit na plnění úkolů naší další socialistické výstavby.

zimní měsíce, lidé se nás zeptá, zda bude dost uhlí, potřebná elektrina, plyn a všeho toho, co je nutné pro z. bezpečení života našeho pracujícího lidu.

Soudruzi ministři, komunisté, generální ředitelé, na vás se obracím, pochopte, že vlastenectví nyní je mimo jiné i v tom, aby každý pod osobní zodpovědností energicky zjednával pořádek na svých úsecích, na pracovištích všude tam, kde pracujeme.

Soudružky a soudruzi, stojíme před vážnými úkoly i uvnitř naší strany. Jak v této situaci uplatňovat vedoucí úlohu strany? Jak realizovat to, co jsme si předsevzali v polednovém období? Jistě že podmínky jsou velmi složité, ale právě tato složitost situace, zesilovaná ještě posledními tragickými událostmi, staví před nás mimořádné nároky.

Právě tato složitost vyžaduje v těchto nových podmínkách jednotu strany. Můžeme jí dosáhnout v podstatě tím, že na jedné straně rozšíříme prav moc nižších stranických orgánů, ale na druhé straně musíme nyní zabezpečit, aby rozhodnutí vyšších stranických orgánů bylo disciplinovaně plněno. Bez těchto dvou základních podmínek nezvládneme složité situaci.

Chtěl bych se dotknout ještě jedné složité myšlenky, abychom my, komunisté, nepracovali jen sami, nestrhávali věci jen na sebe, ale abychom pro program konsolidace získali všechny společenské a zájmové organizace, všechny ty, kteří chtějí spolupracovat, spolurozhodovat, kteří se chtějí spoluúčastnit na plnění úkolů naší další socialistické výstavby.

Naše komunistická strana ani nyní nemůže opustit tuto linii, ale neopék, vzhledem k tragickým událostem posledních dní musíme přes Národní frontu mobilisovat všechny občany, kteří se chtějí spolupodílet na další naší výstavbě, a kteří se chtějí podílet i v těchto složi tých podmínkách naplnění naší polednové politiky. .

Stojíme před vážným vnitrostranickým úkolem, rozhodnout o termínu konání mimořádného XIV.sjezdu. Chtěl bych říci s plnou zodpovědností, že nejdříve musíme postřehnout, jaký vývoj a situace ve straně bude v dalších dnech a týdnech, jaká situace nastane, a potom předsednictví i ústřední výbor posoudí termín konání sjezdu. Soustředíme pozornost na přípravu stanov o tézi k federalisaci, slychom na sjezd byli připraveni, Nemíníme nijak donekonečna nebo doneznáma odkládat svolání sjezdu. Prosil bych vás, abyste nám důvěřovali, že dnes doplněný ústřední výbor, když to bude schválené, bude tyto otázky seriozně a v zájmu této strany posuzovat. Obdobně náročně a seriozně posoudíme v předsednictvu ústředního výboru termín konání o přípravy sjezdu i setkání delegátů československé reprezentace naší strany. Nepochybujeme o tom, že neprostá většina nás, i všech československých komunistů je ochotna spolu s tímto lidem trpět, strádat, truchlit i plakat, Ale to pro nás nestačí. Neměli bychom jít touto cestou. Lid nám věří, že přijdeme v dalším období v práci předsednictva, v opatřeních vlády, Národního shromáždění, Národní fronty i ostatních orgánů a institucí s konkrétními konsolidačními opatřeními včetně odchodu vojsk z našeho území. Že se postavíme do čela těchto opatření. To bude pro nás výsítka, nejen pro současnost, ale i pro budoucnost. To je dnes úkol číslo jedna před ústředním výborem, vládou, Národním shromážděním, Národní frontou a všemi komunisty, ať pracují kdekoli a na kterémkoli stupni řízení od základní organizace počínaje až po ústřední výbor.

Žádáme vás, pokud je to jen možné, nebuďte nevrážíyí jeden na druhého, nedeťejme své nervy, bez faktů neobvinujme. Buďme si vědmi, že dnes je potřebný každý komunista, který chce přiložit, říkám, který chce poctivě a statečně přiložit ruku k dílu. Nevraťejme se k období, které jsme jednou odsoudili si tvrdit, provždy, odsoudili. Když jsme odsoudili všechny defo moce metod stranické práce, různých obvinování a když jsme odsoudili i různé protizákonnosti a porušování zásad stranické práce.

Úkolem tohoto zasedání ústředního výboru mimo personální otázky je, vlit důvěru v naše vlastní síly a v tom je rozhodující jednotný postup. S tím, soudruzi a soudružky, odcházejme z dnešního zasedání.

Dovolte, abych zde před vámi a tím i před celou komunistickou stranou, před celým československým lidem vzdal hold prezidentu Československé socialistické republiky soudruhu Svobodovi. /Potlesk/ Nejde nám o prestižní otázku. Všichni jsme si vědmi, soudruhu presidente, že nebýt Tebe, Tvého čestného a zásedního postupu v rozhodujících chvílích, mohli by se věci vyvíjet ještě tragičtěji. Proto se i já, který také právě tohoto roku už třicet let pracuji ve stranické práci, osobně skládním před Tvým postupem a z celého srdce Ti za sebe i za ostatní soudruhy děkuji. Naš lid i naše strana ocenuje Tvoji statečnost a bude Ti za Tvůj postup v těchto chvílích vděčný.

Soudružky a soudruzi, ať jsou naše názory na poslední události i příčiny jakékoli, v dalším období se jistě spravedlivě zhodnotí příčin tohoto stavu. Pro nás je nyní rozhodující v pocitu plné odpovědnosti maximálně jednotně vést tento lid a jsem přesvědčen, že se to nám, komunistům, jak v Čechách, tak na Slovensku, podaří. Naše strana má mandát na tuto práci. V zájmu dlouhodobého vítězství naší strany i v zájmu mezinárodního komunistického hnutí nezklameme tento mandát a půjčeme jednotně vpřed, abychom vyvedli stranu i lid z této slož té situace. /Potlesk./

druh Oldřich

Člaci soudružky
výboru také